

Til kommunen (revidert 10.04.2013)

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) forventninger til kommunens behandling etter plan- og bygningsloven av kraftverk som ikke er konsesjonspliktig etter vannressursloven

NVE mener at tiltaket ikke er konsesjonspliktig etter vannressursloven § 8, forholdet til allmenne interesser.

NVEs vurdering er basert på informasjon gitt i meldeskjemaet for tiltaket, jf. vannressursloven § 18. NVE vurderer vassdragstiltaket (jf. vannressursloven § 3) i forhold til ulemper det kan medføre for allmenne interesser i vassdrag. Skred- og flomfare er ikke vurdert. NVEs vurdering omfatter ikke inngrep i grunn, veibygging eller konstruksjoner, herunder rørgate, som bygges utenfor vassdrag eller sjø. I vedtaket er det angitt hvilke forutsetninger for etablering av kraftverket som er lagt til grunn i vår vurdering, slik som høyeste og laveste slukeevne, kotehøyde for inntak og kraftstasjon og størrelse på minstevannføring.

Videre saksbehandling etter plan- og bygningsloven

NVE har kun hjemmel til å vurdere virkningene av vassdragstiltaket og dets påvirkning på allmenne interesser. Eventuelle virkninger av arealinngrep ut over dette er ikke vurdert av NVE. Disse kan også medføre ulemper for allmenne interesser, slik som landskap, friluftsliv, biologisk mangfold eller naturtyper. Dette er forhold kommunen må vurdere ved sin behandling etter plan- og bygningsloven. Kommunen må også sørge for at kravene i naturmangfoldloven er oppfylt i sin behandling av saken. Vi gjør oppmerksom på at kraftverk som leverer strøm til nettet i utgangspunktet ikke faller inn under landbruksnæringens generelle adgang til å bygge i LNFR-område.

Vedtaket om konsesjonsfritak er gjort på bakgrunn av planer innsendt til NVE på meldeskjema og eventuelle forslag til endringer som er kommet til i ettertid. Det skal i NVEs vedtak fremgå hvilke forutsetninger som er lagt til grunn. Eventuelle senere endringer i slukeevne, minstevannføring og fysiske inngrep i vannstrengen medfører at tiltaket må vurderes på nytt av NVE. Vi ber om at kommunen i sin behandling påser at tiltaket er i samsvar med de planene som NVE har blitt forelagt og vurdert konsesjonsfrie. Ved avvik ber vi om at kommunen tar kontakt med NVE for å få en avklaring om videre behandling.

NVEs anbefalinger

Med bakgrunn i vår erfaring med oppfølging av detaljerte planer og tilsyn ved bygging av kraftverk, vil vi anbefale kommunen å legge vekt på følgende ved vurdering av naturinngrep i forbindelse med tiltaket:

- Skred- og flomfare blir ikke vurdert av NVE ved konsesjonspliktavurdering. Dette må ivaretas ved kommunens behandling av byggesaken, jf. TEK 10. Små kraftverk vil normalt være ubemannet og ha liten eller ingen betydning for strømforsyningssikkerheten.
- Kommunen må påse at det i de tekniske planene er beskrevet en inntakskonstruksjon som sikrer slipp av den minstevannføringen som er forutsatt i vedtak fra NVE. Erfaringsmessig er den beste løsningen tapperør i nedre del av dammen, som dimensjoneres i forhold til trykkehøyde, størrelse på minstevannføring, rørets gjennomføring i dammen og rørdiameter.
- Rørgatetraseen er som regel avmerket som en strek på plankartet. Vi gjør oppmerksom på at vanligvis blir denne sammen med anleggsveien minst 10-20 meter bred. Virkninger som følger av denne er vanligvis ikke vurdert av NVE, da dette er arealinngrep som ligger utenfor vassdraget.

- Optimalisering av vanntrykk krever rette rørtraseer, noe som minsker mulighetene for terrengmessige tilpasninger. Dette kan medføre store skjæringer og fyllinger, med utfordringer i forhold til estetikk, stabilitet, erosjon og revegetering. Rør kan krummes noe uten at dette vil ha noen praktisk betydning for optimaliseringen, men hvilken krumningsradius et rør kan ha er avhengig av rørtype og dimensjonen på rørene. Det er derfor noe rom for landskapstilpasning av rørtraseen uten at det går på bekostning av lønnsomheten i prosjektet.
- Det er ofte behov for store mengder masser til anleggene, både løsmasser til fundamentering av rørtrasé og vegbygging og kantet steinmateriale til plastring av løsmassedam. Massebehovet bør vurderes, og dersom det er planlagt bruk av stede egne masser, bør lokalisering av masseuttak klarlegges og vurderes i forhold til landskapstilpasning.
- Midlertidige og permanente konsekvenser ved etablering av adkomstvei til inntaksdammen og kraftverket bør vurderes.
- For alle konsesjonsfrie anlegg gjelder damsikkerhetsforskriften. Selv om tiltaket er vurdert konsesjonsfritt av NVE, skal tiltakshaver foreta en vurdering av bruddkonsekvenser for dam og turbinrør som sendes inn sammen med meldingen. Vedtak om konsekvensklasse blir gjort i et eget brev fra NVEs damtilsyn til tiltakshaver med kopi til kommunen etter at tiltaket er vurdert ikke konsesjonspliktig. Dam og rør i konsekvensklasse 4, 3, 2 eller 1 må prosjekteres av NVE-godkjent rådgiver i samsvar med reglene i damsikkerhetsforskriften. Arbeid med tekniske planer bør ikke startes opp før NVE har vurdert og gjort vedtak om konsekvensklasse.

Nærmere informasjon om hvilke målemetoder som kan brukes og hva slags utforming anlegget må ha for å kunne etterleve kravet om minstevannføring, finnes på NVEs hjemmesider:

<http://www.nve.no/no/Sikkerhet-og-tilsyn1/NVEs-tilsynsvirksomhet/Natur-og-miljotilsyn/Minstevannforing/>. Dersom kommunen har spørsmål til dette, kan de ta kontakt med miljøtilsynet ved NVEs regionkontor.

NVE har ikke vurdert om det er ledig nettkapasitet på alle spenningsnivå. Det er tiltakshavers ansvar å sørge for nødvendige avklaringer i forhold til nettilknytningen. De fleste tilknytningslinjer bygges innenfor lokal områdekonsesjon etter avtale med netteier.

NVEs tilsynsvirksomhet

For konsesjonsfrie vassdragsanlegg har NVEs miljøtilsyn myndighet til å føre tilsyn med at slipp av minstevannføring og slukeevne er i henhold til det som er forutsatt i vårt vedtak om konsesjonsfritak.

NVEs damtilsyn fører tilsyn med dam og rør i konsekvensklasse 4, 3, 2 eller 1 etter reglene i damsikkerhetsforskriften, se: <http://www.nve.no/no/Sikkerhet-og-tilsyn1/Damsikkerhet/Klassifisering1/>. Ved vedtak om klasse 0 for dam og rør, er kommunen tilsynsmyndighet.

Oppfølging av tiltaket for øvrig ligger under kommunens myndighetsområde etter plan- og bygningsloven.